

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 20 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2021/2022
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmioty:</i>	Wszystkie przedmioty
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – maj 2022 r. Termin dodatkowy – czerwiec 2022 r. Termin poprawkowy – sierpień 2022 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	20 sierpnia 2021 r.

Na podstawie art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹, zwanej dalej „ustawą”, podaję informację o szczegółowych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania **egzaminu maturalnego** do potrzeb:

- zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- osób, o których mowa w art. 165 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*² (tj. cudzoziemców).

1. Dostosowanie **form** egzaminu maturalnego polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy dostosowanych do potrzeb i możliwości zdających.
2. Dostosowanie **warunków** przeprowadzania egzaminu maturalnego polega między innymi na:
 - a. zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym zdającego
 - b. zapewnieniu zdającemu miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych
 - c. wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych
 - d. odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu maturalnego
 - e. ustaleniu zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania egzaminu maturalnego, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2 ustawy, uwzględniających potrzeby edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne zdającego
 - f. zapewnieniu obecności i pomocy w czasie egzaminu maturalnego nauczyciela wspomagającego zdającego w czytaniu lub pisaniu³ lub specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.
3. Możliwe sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego dla poszczególnych grup zdających wskazane są w **Tabelach 1.1–1.17**.
4. Zdający uprawnieni do dostosowania:

Lp.	Zdający:	Dostosowanie		Podstawa (dokument)
		formy	warunków	
1.	posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność	tak	tak	orzeczenie ⁴
2.	posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne	nie	tak	orzeczenie

¹ Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, z późn. zm.

² Dz.U. z 2021 r. poz. 1082.

³ Pomoc nauczyciela wspomagającego może obejmować (a) tylko czytanie, (b) tylko pisanie, (c) czytanie i pisanie – w zależności od potrzeb. W każdym przypadku przebieg egzaminu musi być rejestrowany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk.

⁴ Orzeczenie wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743).

Lp.	Zdający:	Dostosowanie		Podstawa (dokument)
		formy	warunków	
	lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym			
3.	posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	nie	tak	orzeczenie
4.	chory lub niesprawny czasowo oraz zdający z chorobami przewlekłymi	nie	tak	zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
5.	posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, w tym: z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią	nie	tak	opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej ⁵
6.	który w roku szkolnym 2021/2022 był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na: a. trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą b. zaburzenia komunikacji językowej c. sytuację kryzysową lub traumatyczną	nie	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej
7.	o którym mowa w art. 165 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe</i> (cudzoziemiec), któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu	nie	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej

5. Zaświadczenie o stanie zdrowia, o którym mowa w pkt 4.4., lub opinię, o której mowa w pkt 4.5., przedkłada się wraz z deklaracją (terminy składania deklaracji oraz osoba, do której deklarację należy złożyć, są określone w pkt 3.3. *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego obowiązującej w roku szkolnym 2021/2022*). W sytuacjach losowych zaświadczenie lub opinia mogą być przedłożone w terminie późniejszym, niezwłocznie po otrzymaniu dokumentu.

⁵ Opinia o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydana przez zespół opiniujący publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, spełniającej warunki, o których mowa w art. 127 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082), tj. założonej zgodnie z art. 168 tej ustawy oraz zatrudniającej pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 843, z późn. zm.) opinia poradni może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu III klasy szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej. Opinia wydana po ukończeniu III klasy szkoły podstawowej zachowuje swoją ważność na egzaminach na kolejnych etapach edukacyjnych. Jednocześnie zgodnie z przepisami § 4 ust. 2 i 3 ww. rozporządzenia na wniosek nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzących zajęcia z uczniem w szkole i po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia lub na wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia opinia może być wydana także uczniowi gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej. Wniosek wraz z uzasadnieniem należy złożyć do dyrektora szkoły, który – po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej – przekazuje wniosek wraz z uzasadnieniem oraz opinią rady pedagogicznej do poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, i informuje o tym rodziców albo pełnoletniego ucznia.

6. Opinia rady pedagogicznej, o której mowa w pkt 4.6. i 4.7., jest wydawana na wniosek:
 - a. nauczyciela lub specjalisty wykonującego w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzących zajęcia z uczniem w szkole, po uzyskaniu zgody rodziców albo pełnoletniego ucznia, lub
 - b. rodziców albo pełnoletniego ucznia.
7. Odrębnych arkuszy egzaminacyjnych nie przygotowuje się dla:
 - a. zdających wymienionych w pkt 4.2.–4.7.
 - b. absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim.
8. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel jest zobowiązany do zapoznania uczniów i ich rodziców z możliwymi sposobami dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego nie później niż do **28 września 2021 r.**
9. Rada pedagogiczna, spośród możliwych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego, wskazanych w **Tabelach 1.1–1.17**, wskazuje sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego dla danego ucznia lub absolwenta. Wyjątek od tej zasady stanowią absolwenci chorzy, niesprawni czasowo lub posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się, którzy ukończyli szkołę we wcześniejszych latach. W przypadku tej grupy zdających sposób lub sposoby dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do ich potrzeb i możliwości, spośród możliwych sposobów określonych w **Tabelach 1.1–1.17**, wskazuje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.
10. **W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych** dyrektor szkoły, na wniosek rady pedagogicznej, może wystąpić do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej z wnioskiem o wyrażenie zgody na przystąpienie ucznia lub absolwenta do egzaminu maturalnego w **warunkach** dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, **nieujętych w niniejszym komunikacie**. Wniosek powinien być uzasadniony i potwierdzony stosownymi dokumentami. Uzgodnienia pomiędzy dyrektorem szkoły a dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej odbywają się w formie pisemnej nie później niż do **10 lutego 2022 r.** Jeżeli konieczność przyznania dostosowań, o których mowa powyżej, nastąpi po tym terminie, stosowne uzgodnienia muszą zostać przeprowadzone niezwłocznie po uzyskaniu przez dyrektora szkoły informacji o potrzebie takich dostosowań.
11. Do **10 lutego 2022 r.** dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie (załącznik 4b w *Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego obowiązującej w roku szkolnym 2021/2022*) ucznia lub absolwenta o wskazanych sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych.⁶

⁶ W przypadku: (a) absolwenta, którego szkoła została zlikwidowana lub przekształcona, (b) osoby, która uzyskała lub uzyska świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego na podstawie egzaminów eksternistycznych oraz (c) osoby, która posiada świadectwo lub inny dokument wydany za granicą, odpowiednio: dyrektor OKE, dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje na piśmie tego absolwenta lub tę osobę o wskazanym sposobie lub sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego do jego potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych do **10 marca 2022 r.** Ten absolwent lub ta osoba składa oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania nie później niż do **15 marca 2022 r.**

12. Uczeń/absolwent składa oświadczenie o korzystaniu albo niekorzystaniu ze wskazanych sposobów dostosowania, o których mowa w pkt 11., nie później niż do **15 lutego 2022 r.** (jako oświadczenie w załączniku wymienionym w pkt 11.).
13. Jeżeli konieczność dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego wystąpi po **10 lutego 2022 r.**, dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel informuje niezwłocznie na piśmie ucznia albo absolwenta o wskazanym sposobie lub sposobach dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminu maturalnego.

Dyrektor szkoły informuje niezwłocznie dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej o konieczności dostosowania **formy** przeprowadzania egzaminu maturalnego dla danego ucznia lub absolwenta i przekazuje jego dane osobowe.
14. Przystąpienie do egzaminu maturalnego w warunkach i formie dostosowanych do potrzeb i możliwości absolwenta zapewnia przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.
15. Egzamin maturalny powinien odbywać się w oddzielnej sali, jeżeli zdający korzysta z co najmniej jednego z następujących dostosowań:
 - a. korzystanie z urządzeń technicznych
 - b. korzystanie z płyty CD z dostosowanym nagraniem w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego
 - c. udział nauczyciela wspomagającego (członka zespołu nadzorującego) w czytaniu i/lub pisaniu
 - d. czas przedłużony o dodatkowe przerwy.
16. Gdy do przystąpienia do egzaminu maturalnego w oddzielnej sali uprawnionych jest dwóch lub więcej absolwentów w danej szkole, którym przysługują różne sposoby dostosowania, możliwe jest przeprowadzenie egzaminu dla wszystkich tych absolwentów w jednym pomieszczeniu, pod warunkiem że przebieg egzaminu nie będzie zakłócony dla żadnego z tych zdających. Wyjątek stanowi sytuacja, w której dostosowanie dotyczy zdających egzaminu z różnych języków obcych.
17. Jeżeli zdający korzysta z pomocy nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu, przebieg egzaminu maturalnego musi być rejestrowany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Zapis dźwiękowy stanowi integralną część pracy egzaminacyjnej.
18. Nauczyciel wspomagający lub specjalista z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym może wchodzić w skład zespołu nadzorującego jako jeden z nauczycieli.
19. Jeżeli do części pisemnej egzaminu maturalnego z danego języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego przystępuje absolwent, który korzysta z dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego polegającego na obecności i pomocy nauczyciela wspomagającego, w skład zespołu nadzorującego przebieg części pisemnej egzaminu maturalnego w danej sali egzaminacyjnej zamiast jednego z nauczycieli może wchodzić nauczyciel danego języka będący nauczycielem wspomagającym.
20. Zasady przeprowadzania części pisemnej egzaminu maturalnego dla osób korzystających z komputera lub pomocy nauczyciela wspomagającego określone są

w Informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu maturalnego obowiązującej w roku szkolnym 2021/2022.

21. W przypadku absolwenta posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawności sprzężone⁷ istnieje możliwość skorzystania z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 10 lutego 2022 r. Wniosek dyrektora szkoły w tej sprawie powinien być uzasadniony i potwierdzony stosownymi dokumentami.
22. W przypadku egzaminu maturalnego z informatyki przedłużenie czasu trwania egzaminu o 30 minut dotyczy obu części arkusza egzaminacyjnego łącznie. Rada pedagogiczna, w porozumieniu ze zdającym, wskazuje czas przedłużenia pracy z arkuszem egzaminacyjnym w części I i/lub części II (np. 15 minut + 15 minut albo 10 minut + 20 minut), przy czym możliwe jest wskazanie, że przedłużenie czasu trwania egzaminu zostanie w całości (tj. nie więcej niż 30 minut) wykorzystane tylko w jednej z części arkusza, np. w części II. Jeżeli zdający korzysta z przedłużenia czasu egzaminu maturalnego z informatyki w I części arkusza, czas rozpoczęcia części II egzaminu przesuwają się odpowiednio.
23. W szczególnych przypadkach wynikających ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności zdającego, za zgodą dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, egzamin maturalny może być przeprowadzony w innym miejscu niż szkoła (np. w domu). Zgodę na przeprowadzenie egzaminu w innym miejscu niż szkoła dyrektor właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej może wyrazić na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły – przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego w danej szkole albo na udokumentowany wniosek absolwenta, złożony nie później niż 4 marca 2022 r., a w przypadku osób składających deklarację dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej – nie później niż w dniu złożenia tej deklaracji. Jeżeli konieczność przyznania dostosowania, o którym mowa powyżej, nastąpi po ww. terminie, stosowne uzgodnienia muszą zostać przeprowadzone niezwłocznie po uzyskaniu przez dyrektora szkoły informacji o potrzebie takiego dostosowania.
24. Dyrektor szkoły zamawia w Systemie Informatycznym Obsługującym Egzaminację Ogólnokształcącą (SIOEO):
- arkusze w dostosowanych formach
 - arkusze dla nauczycieli wspomagających
 - płyty CD do arkuszy standardowych z języka obcego nowożytnego z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Wyjątek od powyższej zasady stanowią arkusze dla zdających z niepełnosprawnościami sprzężonymi – w ich przypadku dyrektor szkoły przesyła (do 10 lutego 2022 r.) pisemne zamówienie na arkusz w formie dostosowanej do potrzeb zdającego z niepełnosprawnościami sprzężonymi do dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej (por. pkt 21.).
25. Absolwenci, którzy ze względu na niepełnosprawność lub stan zdrowia trwale nie posługują się mową, są zwolnieni z części ustnej egzaminu maturalnego (art. 44zzg ust.

⁷ O niepełnosprawnościach sprzężonych mówimy, gdy u zdającego niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną albo z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, występuje co najmniej jeszcze jedna z wymienionych niepełnosprawności.

2 ustawy). Zwolnienie następuje na podstawie dokumentu (np. orzeczenia o niepełnosprawności, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, zaświadczenia lekarskiego, opinii rady pedagogicznej), który ze stosownym wnioskiem dyrektor szkoły przekazuje do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do **10 lutego 2022 r.**

26. Absolwenci niesłyszący są zwolnieni z części ustnej egzaminu z języka obcego nowożytnego.

 Tabela 1.1	Uprawnieni do dostosowania	Zdający z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera
	Podstawa uprawnień	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	Oznaczenie arkusza	E*-200
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Obecność w sali osoby niezbędnej do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i/lub do obsługi potrzebnego sprzętu, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.		
2. Przygotowanie wypowiedzi z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego na piśmie. <i>Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający nie jest w stanie sformułować wypowiedzi ustnej.</i>		
3. Uzupelnienie lub zastąpienie wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego.		
4. Przekazanie wypowiedzi ustnej przez nauczyciela wspomagającego, który rozumie wypowiedź zdającego, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem.		
5. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym). B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.		
6. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania wypowiedzi uwzględniających dysfunkcję.		
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>pisemna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Dostosowane arkusze egzaminacyjne. <i>Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. Tabela 2.</i> <i>Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.</i>		
2. Obecność w sali osoby niezbędnej do uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym i/lub do obsługi potrzebnego sprzętu (może być członkiem zespołu nadzorującego), w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.		
3. Pomoc nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) przy odczytywaniu poleceń i tekstów i/lub przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem.		
4. Miejsce pracy dostosowane do dysfunkcji zdającego.		
5. Pisanie pracy na komputerze, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do tej formy pracy.		

Dostosowanie możliwe wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w arkuszu egzaminacyjnym LUB gdy absolwent posługuje się alternatywnymi i wspomagającymi metodami komunikacji.

 Tabela 1.2	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający slaboslyszacy ⁸
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	W przypadku dostosowań opisanych w pkt 1 i 2b: E*- 300 W przypadku dostosowania opisanego w pkt 2a: E*- 100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Korzystanie z urządzeń technicznych odpowiednich do wady słuchu.
- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.
- Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.
- Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania odpowiedzi uwzględniających dysfunkcję.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Arkusze standardowe ze wszystkich przedmiotów (z wyjątkiem języków obcych nowożytnych) na poziomie podstawowym i rozszerzonym z dostosowaniem polegającym na przedłużeniu czasu trwania egzaminu nie więcej niż o 30 minut.
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga kolejnego przedłużenia) – por. Tabela 2.
- W przypadku języków obcych nowożytnych – wybór jednej z poniższych opcji.
 - Arkusze standardowe z języka obcego nowożytnego z możliwością korzystania z urządzeń technicznych odpowiednich do wady słuchu zdającego (słuchawki).
W przypadku wyboru tej opcji zdającemu obligatoryjnie przyznawana jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Czas trwania egzaminu w tym przypadku powinien być przedłużony o 30 minut (przedłużenie nie jest uwzględnione na stronie tytułowej arkusza, należy uwzględnić je na poziomie szkoły). Zgodnie z pkt 15., zdający przystępuje do egzaminu w oddzielnej sali.
 - Arkusze egzaminacyjne z języka obcego nowożytnego dostosowane do dysfunkcji zdającego na podstawie arkuszy standardowych (bez zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu).
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. Tabela 2.

⁸ Osoby mające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w którym stwierdzono ubytek słuchu od 20 do 70 dB (w orzeczeniu dopuszcza się zamiennie słowne określenie stopnia niedosłuchu: „lekki” lub „umiarkowany”).

Dostosowanie 2b możliwe tylko wtedy, gdy wada słuchu znacznie utrudnia lub uniemożliwia absolwentowi wykonanie zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu; wówczas absolwent przystępuje do egzaminu maturalnego w oddzielnej sali.

3. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.
4. W przypadku języków obcych nowożytnych: przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali, jeżeli zdający korzysta z arkusza bez zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu (por. pkt 2a).

 Tabela 1.3	Uprawnieni do dostosowania	Zdający niesłyszący ⁹
	Podstawa uprawnienia	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	Oznaczenie arkusza	E*-700
<p>Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u> (z wyjątkiem języków obcych nowożytnych)</p> <p>(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)</p>		
<p>1. Zdawanie egzaminu z języka polskiego w języku migowym.</p>		
<p>2. Przygotowanie odpowiedzi na piśmie. <i>Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający nie zna języka migowego.</i></p>		
<p>3. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).</p>		
<p>4. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga lub tłumacza języka migowego, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.</p>		
<p>5. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania odpowiedzi uwzględniających dysfunkcję.</p>		
<p>Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>pisemna</u></p> <p>(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)</p>		
<p>1. Arkusz egzaminacyjny dostosowany do dysfunkcji. <i>Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. Tabela 2.</i> <i>W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego egzamin odbywa się w oddzielnej sali.</i></p>		
<p>2. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności surdopedagoga lub tłumacza języka migowego (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.</p>		

⁹ Osoby mające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w którym stwierdzono ubytek słuchu powyżej 70 dB (w orzeczeniu dopuszcza się zamiennie słowne określenie stopnia niedosłuchu: „znaczny” lub „głęboki”).

 Tabela 1.4	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający slabowidzący
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-400

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Dostosowane zadania egzaminacyjne z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego i zestawy zadań z języka obcego nowożytnego – czcionka Arial 16 pkt, powiększone ilustracje.
- Odczytanie poleceń i tekstów przez członka zespołu przedmiotowego z języka obcego nowożytnego oraz z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego.
W przypadku języka polskiego dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający korzysta z wydruku papierowego.
- Zestawy egzaminacyjne z języka obcego nowożytnego nagrane na płycie CD w formacie plików .pdf.
Dostosowanie możliwe tylko w przypadku, gdy zdający korzysta z komputera.
- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.
- Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflopedagoga, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Dostosowane arkusze egzaminacyjne – czcionka Arial 16 pkt.
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. Tabela 2.
W przypadku arkuszy z matematyki na poziomie podstawowym i rozszerzonym oraz języków obcych nowożytnych na wszystkich poziomach zdający zaznacza odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Dostosowane arkusze egzaminacyjne nagrane na płycie CD (pliki zapisane w formacie MS Word lub .pdf).
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.
- Korzystanie z przyborów optycznych, których absolwent używa na co dzień.
- Oświetlenie stanowiska pracy dostosowane do dysfunkcji zdającego.

5. Pomoc nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów i/lub przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego.

Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy wada wzroku znacznie utrudnia lub uniemożliwia absolwentowi czytanie i pisanie.

6. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.5	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający niewidomi
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Arkusze w piśmie Braille'a: E*- 600 Arkusze w czarnodruku: E*- 660

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Odczytanie poleceń i tekstów przez członka zespołu przedmiotowego na egzaminie ustnym z języka obcego nowożytnego.
- W przypadku egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego zadanie egzaminacyjne w wersji dostosowanej do dysfunkcji:
 - w piśmie Braille'a wraz z czarnodrukiem ALBO
 - w czarnodruku do odczytania przez członka zespołu przedmiotowego, ALBO
 - nagrane na płycie CD (plik zapisany w formacie MS Word lub .pdf), w porozumieniu
 - u z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej **do 10 lutego 2022 r.***
- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.
- Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.
- Korzystanie z dostosowanego komputera.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Arkusze egzaminacyjne dostosowane do dysfunkcji:
 - w piśmie Braille'a wraz z czarnodrukiem ALBO
 - w czarnodruku.

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. Tabela 2.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Dostosowane arkusze egzaminacyjne w czarnodruku nagrane na płycie CD (pliki zapisane w formacie MS Word lub .pdf).
- Korzystanie ze sprzętu i oprogramowania specjalistycznego, których zdający używał w procesie dydaktycznym.
- Pomoc nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów i/lub przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego na kartkach dołączonych do czarnodruku.

5. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności tyflop pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

* W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych uzgodnienie może nastąpić po 10 lutego 2022 r.

 Tabela 1.6	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający z afazją
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Uzupelnienie wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego podczas egzaminu.
2. Przygotowanie wypowiedzi z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego na piśmie, jeżeli zaburzenia uniemożliwiają komunikację.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający nie jest w stanie sformułować wypowiedzi ustnej.
3. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.
4. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania wypowiedzi uwzględniających dysfunkcję.
5. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności, np. logopedy, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut.
2. Pomoc nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu. W przypadku zdających z afazją nauczyciel wspomagający może udzielać dodatkowych wyjaśnień dotyczących poleceń do zadań oraz instrukcji dla zdającego (nie samych zadań, w tym tekstów).
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obowiązkowe przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz pkt 4.).
3. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz matematyki, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.
4. Płyta CD z dostosowanym nagraniem do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego nowożytnego, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.

Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 30 minut.

5. Zapewnienie w czasie przeprowadzania egzaminu obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności, np. logopedy (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z absolwentem i/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.7	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-Q00

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.
- Pomoc w obsłudze sprzętu i środków dydaktycznych w przypadku egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.
- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Arkusz dostosowany do dysfunkcji.
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. Tabela 2.
W przypadku arkuszy z matematyki na poziomie podstawowym i rozszerzonym oraz języków obcych nowożytnych na wszystkich poziomach zdający zaznacza odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.
- Pomoc nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu.
- Pisanie przez zdającego odpowiedzi do zadań na komputerze dostosowanym do dysfunkcji absolwenta.
- Arkusze egzaminacyjne nagrane na płycie CD (pliki zapisane w formacie MS Word lub .pdf).
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.

 Tabela 1.8	Uprawnieni do dostosowania	Zdający z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną innymi przyczynami niż mózgowe porażenie dziecięce Zdający z czasową niesprawnością rąk
	Podstawa uprawnienia	Zdający z niepełnosprawnością ruchową: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego Zdający z czasową niesprawnością rąk: zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
	Oznaczenie arkusza	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.
- Pomoc w obsłudze sprzętu i/lub środków dydaktycznych w przypadku egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.
- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologiczną oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.
- Zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych (w przypadku arkuszy z matematyki na poziomie podstawowym i rozszerzonym oraz języków obcych nowożytnych na wszystkich poziomach), bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
- Pomoc nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu.
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz punkt 6.).
- Pisanie przez zdającego odpowiedzi do zadań na komputerze dostosowanym do dysfunkcji absolwenta.
- Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.
- Płyta CD z dostosowanym nagraniem do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego nowożytnego, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 5. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 30 minut.

7. Arkusze egzaminacyjne nagrane na płycie CD (pliki zapisane w formacie MS Word lub .pdf).

Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy absolwent korzysta z komputera.

 Tabela 1.9	Uprawnieni do dostosowania	Zdający, o których mowa w art. 165 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe (cudzoziemcy)</i> , którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu
	Podstawa uprawnień	Pozytywna opinia rady pedagogicznej
	Oznaczenie arkusza	E*-100
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną <u>oraz</u> zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).		
2. Zastosowanie przekazanych przez OKE szczegółowych zasad oceniania wypowiedzi z języka polskiego, jeżeli zachodzi taka potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.		
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>pisemna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną <u>oraz</u> zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu nie więcej niż o 30 minut w przypadku arkusza egzaminacyjnego ze wszystkich przedmiotów z wyjątkiem arkuszy z języków obcych nowożytnych, języków mniejszości narodowych, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego.		
2. Możliwość przystąpienia do egzaminu w oddzielnej sali.		
3. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski – język rodzimy zdającego i język rodzimy zdającego – język polski, z zastrzeżeniem że w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego nie może być to słownik języka, z którego maturzysta zdaje egzamin). Słownik zapewnia szkoła lub zdający.		
4. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, jak dla zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.		

 Tabela 1.10	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający z niepełnosprawnościami sprzężonymi
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Właściwe dla danych niepełnosprawności sprzężonych

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(sposób zamawiania arkuszy dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest opisany w pkt 24 Komunikatu)

- Skorzystanie z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej **do 10 lutego 2022 r.***

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(sposób zamawiania arkuszy dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest opisany w pkt 24 Komunikatu)

- Arkusz dostosowany do dysfunkcji, zamówiony w porozumieniu (w formie pisemnej) z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej **do 10 lutego 2022 r.***
- Skorzystanie z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej **do 10 lutego 2022 r.***

* W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych uzgodnienie może nastąpić **po 10 lutego 2022 r.**

 Tabela 1.11	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się , w tym: z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Pisanie pracy na komputerze.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w arkuszu egzaminacyjnym.
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz matematyki, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się.

 Tabela 1.12	Uprawnieni do dostosowania	Zdający z chorobami przewlekłymi
	Podstawa uprawnień	Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
	Oznaczenie arkusza	E*-100
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby.		
2. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.		
3. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym). B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.		
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>pisemna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Dostosowanie warunków zdawania egzaminu do specyfiki choroby.		
2. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.		
3. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.		
4. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego w pisaniu i/lub czytaniu, jeżeli choroba uniemożliwia pisanie i/lub czytanie. <i>W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania dostosowania określonego w pkt 3. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu trwania egzaminu o 30 minut.</i>		

 Tabela 1.13	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający chorzy lub niesprawni czasowo
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną <u>oraz</u> zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.		
2. Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.		
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>pisemna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną <u>oraz</u> zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.		
2. Miejsce pracy dostosowane do potrzeb zdającego.		

 Tabela 1.14	Uprawnieni do dostosowania	Zdający z niedostosowaniem społecznym lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym
	Podstawa uprawnień	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
	Oznaczenie arkusza	E*-100
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>ustna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Zapewnienie obecności specjalisty, odpowiednio pedagoga resocjalizacji lub socjoterapeuty, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.		
2. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym). B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.		
Możliwe sposoby dostosowania: Część <u>pisemna</u> (dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)		
1. Zapewnienie obecności specjalisty, odpowiednio pedagoga resocjalizacji lub socjoterapeuty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym.		
2. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.		
3. Możliwość przystąpienia do egzaminu w oddzielnej sali.		

 Tabela 1.15	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Zapewnienie obecności specjalisty, jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym. Specjalista ten nie może być członkiem zespołu przedmiotowego.
- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Zapewnienie obecności specjalisty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym, w porozumieniu z dyrektorem okręgowej komisji egzaminacyjnej.
- Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.
- Możliwość przystąpienia do egzaminu w oddzielnej sali.

 Tabela 1.16	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający, którzy mają trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą
	<i>Podstawa uprawnień</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.
- Zastosowanie przekazanych przez OKE szczegółowych zasad oceniania wypowiedzi z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut; dodatkowy czas może być przeznaczony na wykonanie zadań lub przerwy, w zależności od potrzeb.
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, jak dla zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
- Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski – język rodzimy zdającego i język rodzimy zdającego – język polski, z zastrzeżeniem że w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego **nie może** być to słownik języka, z którego maturzysta zdaje egzamin). Słownik zapewnia szkoła lub zdający.

 Tabela 1.17	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Zdający z zaburzeniami komunikacji językowej
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza lub pozytywna opinia rady pedagogicznej, lub opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	E*-100

Możliwe sposoby dostosowania: Część ustna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Uzupelnienie wypowiedzi ustnej zapisem sporządzonym przez zdającego podczas egzaminu.
2. Przygotowanie wypowiedzi z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego na piśmie, jeżeli zaburzenia uniemożliwiają komunikację.
Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy zdający nie jest w stanie sformułować wypowiedzi ustnej.
3. A. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego nie więcej niż o 15 minut i przeznaczenie go na przygotowanie do wypowiedzi i/lub egzamin (wypowiedź monologową oraz rozmowę z zespołem przedmiotowym).

B. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu z języka obcego nowożytnego – nie więcej niż o 15 minut.
4. Zastosowanie przekazanych przez OKE zasad oceniania wypowiedzi uwzględniających dysfunkcję.

Możliwe sposoby dostosowania: Część pisemna

(dyrektor szkoły zaznacza w SIOEO sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu w przypadku każdego arkusza egzaminacyjnego nie więcej niż o 30 minut.
2. Pomoc nauczyciela wspomagającego w czytaniu i/lub pisaniu.
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz pkt 4.).
3. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, języków obcych nowożytnych, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego, jak dla zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba, w porozumieniu z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.
4. Płyta CD z dostosowanym nagraniem do przeprowadzenia egzaminu z języka obcego nowożytnego, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu o 30 minut.

Tabela 2. Czas trwania egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów

Przedmiot	Arkusz	Czas trwania (w minutach)					
		arkusz standardowy	arkusz dla osób z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	arkusz dla osób słabosłyszących	arkusz dla osób niesłyszących	arkusz dla osób słabowidzących albo niewidomych	arkusz dla osób z niepełnością ruchową spowodowaną porażeniem mózgowym dziecięcym
		E*-100	E*-200 ¹⁾	E*-300 lub E*-100 ¹⁾	E*-700	E*-400 ¹⁾ i E*-600/660 ¹⁾	E*-Q00 ¹⁾
język polski	poziom podstawowy	170	do 200	do 200	do 200	do 255	do 200
	poziom rozszerzony	180	do 210	do 210	do 210	do 270	do 210
matematyka	poziom podstawowy	170	do 200	do 200	do 200	do 255	do 200
	poziom rozszerzony	180	do 210	do 210	do 210	do 270	do 210
języki obce nowożytne	poziom podstawowy	120	do 150	2a ²⁾ : do 150 2b ²⁾ : do 130	120	do 180	do 150
	poziom rozszerzony	150	do 180	2a ²⁾ : do 180 2b ²⁾ : do 155	do 155	do 225	do 180
	poziom dwujęzyczny	180	do 210	2a ²⁾ : do 210 2b ²⁾ : do 180	do 180	do 270	do 210
języki mniejszości narodowych	poziom podstawowy	170	do 200	do 200	do 200	do 255	do 200
	poziom rozszerzony	180	do 210	do 210	do 210	do 270	do 210
historia wiedza o społeczeństwie biologia chemia fizyka geografia filozofia historia muzyki historia sztuki język łaciński i kultura antyczna język kaszubski język łemkowski	poziom rozszerzony	180	do 210	do 210	do 210	do 270	do 210
informatyka	poziom rozszerzony	cz. I	60	do 90	do 90	do 90	do 90
		cz. II	150	do 180	do 180	do 180	do 225
przedmioty zdawane w języku obcym – biologia (pr), chemia (pr), fizyka (pr), geografia (pr), historia (pr), matematyka (pp) ³⁾		80	do 110	do 110	do 110	do 120	do 110

¹⁾ W przypadku egzaminów z języków obcych nowożytnych dla tych osób do arkuszy dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.

²⁾ Oznaczenie dostosowania w Tabeli 1.2.

³⁾ Dodatkowe zadania egzaminacyjne w języku obcym mogą rozwiązywać absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych, w których przedmioty te były nauczane w języku obcym nowożytnym.

CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA
DYREKTOR

dr Marcin Smolik